

Harmaa usva peitti joka paikan nopeasti. Linja-auto pysähtyi, olimme matkalla Kärsämäelle Elämäntarinafestivaaleihin. Tarkoituksena oli myös ihalla kaunista paanukirkkoa, joka oli moderni, mutta rakennettu vanhoilla työmenetelmillä ihan tässä taannoin. Nousin penkiltäni. Menin kuskilta tarkastamaan tilannetta ja olin samaa mieltä hänen kanssaan, että matkan jatkaminen oli mahdotonta usvan takia. Sekin myös vaikutti asiaan, ettei linja-auto lähtenyt käyntiin. Harmaa usva oli tukkinut sen sylinterit ja männän. Usva haisi homeisilta biojätteiltä. Tiesin, että tällainen yllättävä tilanne aiheutti mahdollisesti hysteeristä käytöstä kanssamatkustajissa. Onneksi linja-autossa ei ollut montaa ihmistä. Ainoastaan minä, Styge, kahvila Kaarimaljan Irma, sekä joku tunnistamaton ja pelokkaan oloinen vanhempi herra. En tiennyt hänen nimeänsä, mutta sovitaan, että hän oli Jermu. Sekä kuljettaja tietenkin oli matkassa. Hänen nimensä oli Japo ja mies häpesi nimeään, eikä syyttä. Japo ei sanonut mitään. Hän ainoastaan huijosi tielle päin ja päästi kurkustaan ihmetystä ilmaiseviä äännähdyksiä. Jermu hoki koko ajan, että voi, voi ja että me emme selviä tästä odottamattomasta tilanteesta. Styge tietenkin yritti päteä ja tuli myös linja-auton etuosaan kertomaan mistä harmaa usva oli hänen mielestään peräisin. Styge uskoi, että ilkimykset olivat päästäneet ilmaan kaasua, joka voisi olla mahdollisesti myös myrkyllistä hengittää. Styge ei osannut määritellä, keitä nämä ilkimykset voisivat olla. Irma sen sijaan istui linja-auton takapenkillä ja tuijotti järkyttyneenä ikkunasta ulos. Hän oli hiljaa, enkä viitsinyt kysellä hänen mielipidettään, se olisi joka tapauksessa väärä. Tilanne oli jokseenkin jäässä. Minä päätin, että jonkun meistä oli mentävä pihalle tunnustelemaan ympäristöä. Saisimme samalla varmuuden siitä, että oliko usva tappavaa hengittää. Ehdotinkin, että tiedustelumatkalle lähtisi Jermu. Hän oli jo valmiiksi pelokas, niin mahdollinen kuolema ei tulisi niin suurena yllätyksenä. Jermu tietenkin kyseenalaisti auktoriteettini, eikä suostunut menemään pihalle. Hän jopa kertoi omaksi nimekseen Einarin, vaikkei sitä kukaan kysynytäkään. Pidin joka tapauksessa keksimästäni Jermusta jotenkin enemmän. Ei siinä auttanut muuta, kuin viskata Jermu ulos linja-autosta. Minä ja linja-auton kuljettaja Japo teimme likaisen työn. Styge ei halunnut osallistua väkivaltaiseen ulos paikkaamiseen ollenkaan, hänen mielestään se oli väärin ihmisyyttä kohtaa. Minä sanoinkin hänelle, että pitäisi mahdolliset eriävät mielipiteet omana tietonaan. Jäimme mielenkiinnolla seuraamaan linja-auton tuulilasista, kuinka Jermulle kävisi. Hän hakkasi nyrkillään linja-auton ovea, jonka suljimme huolella. Mies vaati päästä takaisin sisätiloihin. Olimme kuitenkin Japan kanssa yllättävän päättäväisiä ja huusimme hänelle, että ottaisi hieman selvää mitä ulkona tapahtui. Mahdollisesti myös sen, mistä harmaa usva oli peräisin. Siinä ei mennyt kauan, se tuli jostain usvan keskeltä. Maantiellä tepasteli julman kokoinen hämähäkki, sen karvaiset jalat olivat varmasti viisi metriä pitkät. Sillä oli monta mustaa silmää, jotka valppaana tarkastelivat ympäristöä. Vaikuttava ilmestys, myönsin. Jermu hätäntyi ihan mahdottoman paljon, jopa liikaakin tilanteeseen nähden. Jos hämähäkki oli nälkäinen, niin se oli kyllä menoa, ei siinä auttanut Maamme-laulutkaan. Huusin kuitenkin hänelle, että pitäisi puolensa, eikä ainakaan itkisi ääneen. Hämähäkki otti kuitenkin nopeasti tilanteen haltuunsa. Se nappasi miehen näppärästi lähelleen ja lamaannutti täysin Jermun myrkyllään. Siinä hän roikkui jättiläishämähäkin suusta kuin märkä rätti. Aikansa retuutettuaan Jermua, hämähäkki paketoi saaliinsa seittiin ja katosi harmaaseen usvaan. Katsoimme iljettävää tapahtumaa jokseenkin huolestuneena. Minähän sanoin. Ilkimykset. Styge kuiskasi korvaani järkyttyneenä. Stygen mielestä usvaan oli sekoitettu jotain kemikaalia, joka sai hämähäkin kasvamaan noinkin suureksi ja pahansisuiseksi. Styge vielä heitti ilmaan ajatuksen, että mitä käärmeelle oli tapahtunut tai ampieisille, mesikämmenestä puhumattakaan. En viitsinyt maalata piruja seinille. Minä ehdotin, että lähettäisimme toisen tiedustelijan ulos. Halukkaita tehtävään ei ollut kovin

montaa, jotenka paiskasin Sygen pihalle. En millään voinut uhrata Japoa, sen varalta, jos linja-auto lähtisi käyntiin. Hän oli kuitenkin ainoa, joka osasi ajaa suurta autoa. Styge katseli pihalla yhtä pelokkaana ympärilleen, kuin Jermu hetki sitten. Hämähäkki oli poistunut, enkä uskonut sen enää palaavan. Kuitenkin paikalle tuli muurahaisia. Niitä tuli tosi monta ja ne olivat vähintäänkin yhtä suuria, mitä äskeinen hämähäkki oli. Stygen ainoa toivo taisi olla, etteivät muurahaiset olisi niin äkäisiä kuin hämähäkki. Paisko niitä kivillä, huusin Stygelle, joka repi linja-auton oven kahvaa ja halusi tietysti takaisin sisälle. Tai ota jokin keppi ja husi, neuvoin vielä ystävääni. Muurahaiset olivat silti liian isoja ja voimakkaita Stygelle. Ne tarttuivat laihaan mieheen ja lähtivät kuljettamaan häntä ties minne. Samalla kun muurahaiset poistuivat, huomasin, että usva alkoi hälvetä. Irma tuli myös takapenkiltä linja-auton etuosaan. Hän olikin ollut todella hiljainen, vaikka päällä oli jonkinlainen hätätilanne. Hän kertoi, että näin oli käynyt kerran aikaisemminkin. Se oli kuulemma silloin, kun hän vieraili São Tomé ja Príncipelessä. Siellä, missä sisävesiä ei ollut merkittävästi ja maata johti rautaisella otteellaan Manuel Pinto da Costa. Lisäksi Irma lauloi vielä São Tomé ja Príncipelen kansallislaulua Independecia totaliaa. Keskeytin hänen hymninsä ja pyysin, ettei hän enää laulaisi minun kuulleni. En ensin ymmärtänyt, miten mikään liittyi taas mihinkään. Kuitenkin Irma tarkensi, että voi linja-autossa yleensä pahoin. Hän saattoi äsken rupsauttaa pienen tuhnun, joka oli eskaloitunut suuriin mittoihin kohdatessa ilman ja hapen. Lopulta tuhnu jakautui harmaaksi usvaksi, joka ympäristöön päästessään synnytti myrkyllistä kemikaalia. Se aiheutti eläinten liian suuren ulkomuodon. Kuitenkin tuhnun hälvetessä, eli ihan pian, kaikki palautuisi ennalleen, kun eläimet eivät saisi tarvittavaa kemikaalia pysyäkseen suuressa koossaan. Irma ei osannut kommentoida mitään siihen, että mikseivät ihmiset suurentuneet. Hän kuitenkin epäili vahvasti, että se johtui jostain syystä. Minä sanoinkin Irmalle, että kyllä hänen pierunsa olivat aikamoisia.